

multe voci), care la început nu se vede de cât în 2 voci, rezultând din necunoșterea absolută a ceea-ce numim noi acord.

În secolul al 11-lea și al 12-lea apar câte-va scrieri ce dădeau primele reguli de mănuierea «discantului», adică a contrapunctului, care se numea ast-fel la acele epoci; însă compoziții care să ne mărturisescă progresul acelor timpuri nu avem, căci cel mai vechi document în acest gen datează din secolul al 14-lea (*Néerlandais Guillaume Dufai*, născut la 1360) de la care avem un „*Kyrie eleison*” (Dămine miluește) în 4 voci, bine înțeles foarte rudimentar. În secolul al 15-lea, *Ockeghem* și *Josquin des Prés* sunt acei ce reprezintă mai bine această epocă. Aci întâlnim acordul major și minor aproape peste tot în stare fundamentală și foarte rar în răsturnarea I. Mersul vocilor e ceva mai independent și într'un „*Kyrie*” a lui *Ockeghem* găsim intrarea vocilor într'o manieră care ne reamintește „*Fuga*”, cu toate că această formă n'a fost perfecționată de cât cu mult mai târziu. Secolul al 16-lea este cu mult mai fecund, și printre mulți maestri ai acestei epoci trebuie să cităm pe: *Orlando di Lasso*, *Palestrina* și *Allegri*. În această epocă se ved progresa imense față de timpurile anterioare. Frasa are ore-care fineță, ore-care bogăție armonică, progres mare pentru acel timp; acordurile nu mai apar numai în stare fundamentală, se face uz de suspensiuni și, foarte rar, apare și acordul de septimă.

Precum vedem, armonia începe a se desvolta prin însuși contrapunctul și se desvoltă cu atât mai mult, cu cât se simția nevoia unei fraze mai clare, mai solide. Până aci avem de a face absolut numai cu compoziții religioase.

În secolul al 17-lea, se creă stilul de operă, reprezentat mai cu seamă prin *Al. Scarlatti* (Neapole) și prin mulți alții ca: *Carissimi*, *Benevoli*, *Caldara*, *Astorga Marcella*, etc. Compozițiile acestui secol constând în mare parte din opere (*Scarlatti* a scris vre-o 120) conțin influența secolului precedent, cu toate acestea câștigă mult în armonie. Combinațiunile vocale nu mai sunt rezultatul fortuit al mersului vocilor, ci tocmai contrariul. Cu alte vorbe armonia începe a se impune contrapunctului.

În această epocă Germania, cu toate că tulburată prin o mulțime de lupte politice, începe a seremarca prin uvrăgile câtor-va eminenti compoziționiști, și nu întârzie de a juca rolul principal în istoria muzicii serioase. Printre aceștia sunt: *Leo Hasser*, *Heinrich Schütz*, *Heinrich Grimm* și *Iohan Ioseph Fux*, care s'a făcut nemuritor prin celebrul tratat de contrapunct, intitulat „*Gradus ad Parnasum*”.

Cu secolul al 18-lea mișcarea musicală se concentrează absolut în Germania, unde trăia cel mai mare dintre maștrii stilului contrapunctist: *Iohan Sebastian Bach*, *Leipzig*. Tot ce n'a putut predecesorii lui, a putut el pentru el și prin sine însuși. Imi rezervasem un articol special spre a vorbi despre acest *maestru al tuturor maștrilor*, căruia i se datorază întreaga muzică clasică și modernă serioasă. La el găsim progresiunile armonice cele mai naturale și mai bogate și o independență absolută în mersul

vocilor, după cel mai înalt grad de perfecție. I. S. Bach reprezintă apogeul stilului contrapunctist; el a arătat lumii musicale viitoare (căci în timpul lui era absolut ignorat) ce *trebuie să fie* și ce *va fi* contrapunctul, adică: *mersul melodic și absolut independent al vocilor și totul bazat pe o armonie sănătoasă*; cu alte vorbe, «*perfectiunea frazei armonice*» dusă la cel mai înalt grad.

Cum vedem lucrul se întorce absolut alt-fel de cât cum era până la el, când armonia, nedesvoltată încă complet, era sclava contrapunctului, survenea ca ceva inconștient, rezultând din mersul contrapunctului, și era și natural pentru acele vremuri să fie alt-fel.

De aci înainte Bach se impune de model tuturor clasicilor cari vin după el, tuturor modernilor și de sigur și celor viitori. *Richard Wagner* spune: «Cel mai mare geniu musical este I. S. Bach, căci toți cei-alți maștri încep a fi uitați sau acoperiți de alții viitori; el va fi cu atât mai mare cu cât timpul înainteză.»

Cu Bach și Haendel (începutul secolului al 18-lea) începe *perioada clasică* foarte fecundă și de cea mai mare importanță, în care pe lângă mulți maștri, cei mai de seamă sunt *Gluck*, *Haydn*, *Mozart*, *Schubert* și încheie cu *Beethoven* în secolul al 19-lea (1827). Aci e perioada curat contrapunctică; prin lucrările nepieritoare a acestor mari maștri se consfințește definitiv rolul armoniei, față de contrapunct, și pe când contrapunctul staționează, armonia face colosale progrese, se desvoltă definitiv și își fixează pentru tot-d'auna legile și rolul ei. După *Beethoven*, în perioada disă «*romantică*», contrapunctul perde din importanța sa și puținii maștri ce l'au întrebunțat, îl aveau mai mult prin rutină.

I. C. Buhociu

Leipzig.

O SERATĂ ARTISTICĂ LA „TINERIMEA ROMÂNĂ”

Duminea s'era 8 c. a avut loc în saloanele soc. literare «*Tinerimea Română*» o serată artistică, musicală și dansantă, organizată de d-nii *Scarlatt-Brăila* și *Martinian*, membri fondatori ai „*Uniunii Artistice*” pentru cultivarea frumosei arte, în onoarea domnișoarelor membre ale „*Uniunii*.”

A asistat lume multă și alasă, în special mulți elevi și eleve a Școlii de Belle-Arte din ambele secțiuni.

Serata s'a deschis la orele 9^{1/2} cu o conferință artistică rostită de d-ra *Olimpia Brașoveanu*, elevă a școlii de Belle-Arte și membră a Uniunii.

Subiectul conferinței a fost: «*Rolul femeii în artă*».

Timp de aproape o oră d-șora conferențiară a smuls atenția publicului auditor în desvoltarea conferinței sale, fiind des aplaudată și în urmă-felicitată de modul cum a știut să se achite.

În urmă, în aplauzele unanime d-sa dădu citire unei telegrame sosită în acea zi, din partea elevilor școlii de Belle-Arte din Iași, prin care aderau la Uniune, urând progres și realizarea scopurilor. În aceiași telegramă anunțau că Uniunea va primi o listă de toți

elevii și elevele școlii care cer înscrierea lor ca membri.

Primirea acestei telegrame a făcut o bună impresie și a fost primită cu entuziasm de către elevii școlii de Belle-Arte din București, cari au și însărcinat imediat pe d-l *Scarlatt-Brăila* spre a le mulțumi și anunța că colegii lor îi primesc cu brațele deschise a figura și a lua parte împreună la progresarea «*Uniunii*».

După acesta s'a declamat mai multe bucăți de către domni: *Avramescu*, *Tripteanu* și *Crivêt*, elevi din cursul superior al Institutelor «*Virgil Popescu*» și «*Otescu*». Studentul *Popescu* a cântat din gură mai multe bucăți, dovedind un mare talent.

În urmă a urmat dansul condus cu multă măestrie la piano de d-na *Zeulescu*, profesora de piano.

Din buchetul de valsătoare am remarcat pe d-rele: *Surorile Brașoveanu*, în splendide costume naționale, *Vasilica Perju*, o neobosită valsătoare, în alb, *surorile Manolescu* în crème, *Vărgolici* în alb, *Jablovski* în bleu, *Menculescu*, *Bărbulescu*, *Dumitrescu* în drăguțe toalete albe, *Anette Mihail* în alb și negru, *surorile Ruvic* în rose, *Stănescu* în mauve, *surorile Protopopescu* în roș și alte multe cărora le cer scuze că 'mi scapă din vedere.

Valsatori d-nii: *Scarlatt-Brăila*, *Martinian*, *Popescu*, avocat, *Matiescu*, *C. Ionescu*, *Socolescu*, *Hârjău*, *S. St. Dumitrescu*, *Vărgolici*, *Nicoletti*, *Tripteanu*, *Avramescu*, *Macarovic*, *Trandafirescu*, *Dumitriu*, *Radu Muscului*, etc.

M. Art

HIGIENA FRUMUSEȚII

Veghicia tinereții a *Adelinei Patti* e un subiect de admirațiune tot-d'una nouă pentru oricine are ocaziune s'o vadă. Se va citi dar cu plăcere acest mic *Discurs asupra frumuseții*, pe care celebra prima-donă îl publică, într'o revistă hebdomadară engleză:

Sănătatea e starea naturală, și bôla. În nouă cazuri din zece, e pedepsă unei imprudențe sau unui exces. Ori de câte ori cădem bolnavi, pierdem o parte din vigoarea noastră.

Ori ce convalescență cere o cheltuială considerabilă de forțe vitale: e o ciupitură care se face capitalului nostru de viață. De aceea, nu trebuie să ne îmbolnăvim. Cel mai bun mijloc de a evita bôla e ca să trăim într'un chip regulat și modest, pe care numai oamenii proști îl vor găsi greu.

Trebuie să dormim opt césuri din douăzeci și patru.

Trebuie aerisite odăile în cari dormim sau lucrăm.

Puține persoane știu, chiar și acelea cari se cred cu totul moderne, ceea-ce va să zică exact a aerisi.

Vocea mea nu era de cât singura mea avere; dormiam vara și iarna cu ferestrele cele mari deschise...

Examinând cu îngrijire lista datoriilor mondene, se va vedea că acelea cari trec drept cele mai importante, nu oferă adesea nici un interes, nici o plăcere și nu sunt de nici o folosință.

Se va simplifica pe cât se va putea viața în societate. O viață complicată e o cauză de mâhnire și aci e dușmanul cel mai primejdios al sănătății și al fericierei.

Fă din casa ta un cămin plăcut și vesel, după mijlocele de cari dispu.

Și permite-mi un ultim sfat: beți multă apă și mult lapte, mai ales multă apă. Nu se bea nici odată destul. Și nu uitați, pe de altă parte, că alcoolul e o otravă de care nu trebuie să te folosești de cât în circumstanțe excepționale.

Frugalitate, cumpătare, exerciții zilnice în aer curat, iată adevăratele secrete ale sănătății și conservării tinereții corpului și sufletului.

Adelina Patti

CAUSTICE

Unor actori.

Jucat-ați comedii frumoase,
Să riță publicul de ele
Și să v'aplaude pe voi;
Dar publicul, în loc să riță
De comedii, a ris... de voi!

Boldur.

O serată musicală la Institutul Coman

Joia trecută, 5 Decembrie, a avut loc la institutul de băeți „*Coman*” a doua serată musicală, organizată de d-l director *Coman*, d-l *Vlădescu*, profesor de muzică vocală, și elevii institutului.

Ast-fel de producțiuni musicale nespuse de folositoare se dădeau și la Conservatorul nostru, dar nu mai auzim despre ele nimic.

Dormitoarele au fost transformate într'o vastă sală de spectacol, dar totuși numărul locurilor era insuficient.

Spectacolul s'a început cu *Imnul Regal*, executat de corul liceului în mod satisfăcător, sub conducerea profesorului de muzică d. G. *Vlădescu*. R. *Constantinescu* și I. *Ionescu* au declamat cu mult curaj, primul: *Penes Curcanul*, secundul, o anecdotă de Th. *Speranță*. N. *Popescu* și I. *Bocănescu* au cântat bine duetul *Patria Rondunelelor* de *Massini*.

După aceea elevul G. *Alexandrescu* a executat pe violină *Intermezzo* din *Cavaleria Rusticana* cu mult sentiment. — Studiind înainte însă în mod serios, va face mari progrese.

Forțe talentat e și elevul Al. *Ionescu*, care a dis anecdote.

S'a jucat apoi o piesă de teatru, în care s'au distins elevii: Al. *Ionescu*, *Cazacu* și *Săvulescu*.

Partea a doua a programei s'a început cu *Floricea* de E. *Wachman*, cântată de corul liceului de sub conducerea prof. *Vlădescu*.

Ucigașul fără voce, declamat cu mult talent de elevul *Fotino*, a smuls tunete de aplauze.

D. C. *Maiorescu* a executat cu mult sentiment și ca un desăvârșit artist, pe violină, o *Reverie* de *Schuman*. Publicul aplaudându'l mereu, a fost nevoit să mai cânte cu multă căldură *Codrile*, *codruțule*.

În fine, serata s'a închis cu „*Capela*”, executată de corul institutului sub conducerea maestrului *Vlădescu* în chip admirabil; toate montările erau foarte bine studiate. Această piesă a plăcut foarte mult publicului, care a răsplătit pe maestru și pe elevi cu lungi aplauze.

Corul liceului clasic și real de băeți „*G. Coman*” este compus din 8 soprani: *Virgiliu Coman*, *Radu Constantinescu*, *Vasile Caragea*, *Marin Constantinescu*, *Anastase Tuică*, *Teraponte Voinescu*, *Ioan Mateescu*, *Hugo Davidescu*; 4 alțiști: *Ionel Ionescu*, *Const. Constantinescu*, *Anastase Gramatopol*, *Dumitru Grigoriu*; 9 tenori: *Popescu Nicolae*, *Popescu Ion*, *Marinescu Panait*, *Cazacu Alexandru*, *Cavaleru Panu*, *Bărzănescu Ștefan*, *Braescu Nicolae*, *Angheliescu Ion*, *Alexandrescu Gh.*; *Bocănescu Ion*, *Popovici Niculae*, *Săvulescu Niculae*, *Protopopescu Pompiliu* și *Petrescu Achil*, 5 bași.

În definitiv o serată musicală inteligent organizată și bine reușită.

Dore